

31.08.2026

206/03.06.03/2026

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@gov.fi

Lausuntopyyntönnö 2.8.2026 Dnro VN/25123/2024-YM-313

Lausunto Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnon ennallistamisesta (EU) 2024/1991 julkaistiin 29.7.2024 ja se astui voimaan 18.8.2024. EU:n ennallistamisasetus toimeenpanee EU:n biodiversiteettistrategiaa ja pyrkii osaltaan pysäyttämään luontokadon etenemisen. Asetuksen toimeenpanoa varten jäsenmaat laativat kansalliset ennallistamissuunnitelmat ja toteuttavat tarvittavat esiselvitykset ja vaikutusarviot niiden ennallistamistoimenpiteiden määrittämiseksi, jotka ovat tarpeen asetuksen 4–13 artiklassa säädettyjen ennallistamistavoitteiden saavuttamiseksi sekä unionin yleisten tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Ennallistamissuunnitelmassa tulee tunnistaa synergiat muun muassa ilmastomuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen kanssa sekä olemassa olevan linkittyvän lainsäädännön toimeenpanon kanssa. Suunnitelmassa pitää myös tunnistaa asetuksen tavoitteiden kannalta ristiriitaiset kannustimet. Siinä määritellään, millä keinoilla asetuksen tavoitteet saavutetaan vuoteen 2030, 2040 ja 2050 mennessä. Suunnitelma on strateginen ja vaiheittain tarkentuva kokonaisuus, jossa jäsenvaltioille jää liikkumavaraa valita kustannustehokkaimmat ja kansallisiin olosuhteisiin soveltuvat ratkaisut.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on tutustunut EU-komissiolle lähetettävään suunnitelmaluonnokseen ja tunnustaa sen esittämät toimet merkittäviksi askeleiksi kohti parempaa luonnon tilaa. Esitys tasapainoilee asetuksen esittämien kunnianhimoisten tavoitteiden ja ennallistamisen kustannusten kanssa. Pohjois-Karjalan näkökulmasta erityisen kiinnostavaa on suunnitelma suoluontotyyppien ja metsien ennallistamiseen. Neljän yleisimmän suoluontotyyppin (aapasuot, boreaaliset keidassuot, puustoiset suot sekä vaihettumis- ja rantasuot) osalta Suomi esittää v. 2050 ennallistamistavoitteeksi noin 30 prosenttia ennallistamisasetuksen mukaisen 90 prosentin sijaan. Metsäluontotyyppien osalta tavoitepinta-alaa ei edes ilmoiteta todeten, että Suomelle tärkeiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää neuvotteluja komission kanssa mm. kansallisten joustojen käytöstä, pinta-aloista ja tulkinnoista sekä vapaaehtoisen suojelun rahoituksesta. Maakuntaliitto ymmärtää soiden ja metsien ennallistamistarpeen suuret kustannukset ja pitää realistisena valikoida ennallistettavat kohteet tarkasti vaikuttavuuden näkökulmasta.

Ennallistamiseen panostaminen on kuitenkin myös sijoitus tulevaisuuteen. Suorien luontohyötyjen lisäksi sillä on useita positiivisia vaikutuksia, myös merkittävä taloudellinen arvo. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa on paljon kokemusta erityisesti soiden ennallistamisesta ja alan osaajista on kasvava kysyntä ympäri Suomea.

Suomi on linjannut, että ennallistamissuunnitelman toimeenpano on yksityisille maanomistajille vapaaehtoista ja heidän on mahdollista saada korvausta suojelusta tai tukia ennallistamistoimiin esimerkiksi METSO- ja Helmi-ohjelmien kautta. Maakuntaliitto pitää tätä lähestymistapaa erittäin tärkeänä ja ainoana oikeana tapana. On nähtävissä, että vapaaehtoinen luonnon suojeleminen on trendinä nosteessa. Olisikin

31.08.2026

206/03.06.03/2026

ensiarvoisen tärkeää, että ennallistamiseen kanavoitaisiin rahoitusta valtion lisäksi EU:lta, eri säätiöiltä tai yksityiseltä sektorilta mahdollisimman runsaasti. Ennallistaminen ja hiilen sidonta kiinnostavat myös kansainvälisiä sijoittajia, ja Suomi olisi heille turvallinen sijoitusympäristö. Ennallistamisen tulisi olla maanomistajalle mahdollisimman helppoa ja houkuttelevaa, jota valtio voi edistää esimerkiksi lisäämällä tiedotusta ja sujuvoittamalla hakuprosesseja.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Maakuntahallitus

Lisätietoja:

Jukka Nykänen, ympäristöasiantuntija

etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi

puh. 0504120717

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.